

ECCE SACERDOS

IJJAS JÓZSEF KALOCSAI ÉRSEK JUBILEUMÁRA

Miközben a főpap kíséretével a főoltárhoz vonul, a kóruson újjongón ünnepélyes dallamával zeng a köszöntő ének: „Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo”. Egyetlen mondat, a „nagy papról”, aki a maga napjaiban Istennek tetszésére szolgált; de éppen elég tartalmas ahhoz, hogy kellő elmélkedési anyagot adjon a hívőnek egy aranymisés jubileum alkalmával.

Voltaképpen minden aranymisés pap, aki ötven esztendő telt el Isten és Isten népe szolgálatában, „nagy”, mert nagy munkát végzett, nagy hivatást teljesített, függetlenül attól, milyen posztra állította a Gondviselés: kicsiny falu lelkipásztorául rendelte-e,

vagy egyházmegyék, esetleg egy ország hívő népének gondját bízta-e rá. „Sacerdos magnus”-ként mégis inkább azt köszöntik, aki rangja és szolgálata szerint is magasabb helyen áll. Persze hogy valóban „nagy”-e azt — jól tudjuk — mindig csak az utókor dönti el. Egy azonban bizonyos. A méltóság hangoztatásánál Isten előtt — ahogyan Ő maga számtalanszor megmondta — méltóbb a méltatlanság hangoztatása; az alázatosság kicsinysége nagyobb a kevély rangtartás büszkeségénél. Az uralkodásnál nagyobb a szolgálat, a látványos gesztusoknál a türelem szerénységével végzett köznapi munka.

Többé válik a Történelem színe előtt is? A „magnus sacerdos” az, és csakis az, aki Istennek tetszik, „placuit Deo”; de éppen mert helyzete, funkciói, rangja szerint is „magnus”, azaz valamilyen magas helyre állított, magas felelősséggel ruházott föl, aligha lehet úgy tetszenie Istennek, hogy ne „in diebus suis”, ne a maga idejében tessék. Vagyis ne a számára adott történelmi pillanatban, annak követelményeit megértve és vállalva, teljesítve is legjobb lelkiismerete és képességei szerint. Ami persze nem mindig mutató dolog; áldozatokkal jár, kortársi értetlenségekkel találkozik, s mert a munka gyümölcsei többnyire a hétköznapi életben vagy csak a jövőben érnek be, sokaknak föl sem tűnik.

De aki „Deo placuit”, az nem azért dolgozik, hogy „a világnak” tessék. És mert Istennek akar tetszeni, nem a világnak, tudván tudja, hogy egy bármilyen rögzös, de mégiscsak fölfelé haladó úton egy-egy apró lépést tenni több, mint merev méltósággal egy helyben állni. A dolgokat sosem a szép szobrok viszik előbbre, hanem mindig azoknak a munkájá, akik fáradoznak, dolgoznak, és közben Isten tetszésén és a saját lelkiismeretük javallásán kívül semmi mással nem törődnek. Mert nem magukért, hanem másokért dolgoznak. Egy munkáért, egy ügyért. Isten hívő népének ügyéért a számunkra adott történelmi helyzetben és lehetőségek közt: in diebus suis.

Aranymisés elmélkedés, vagy elmélkedésbe burkolt jellemzés? Az is, de ez is; s egyben tisztelet és köszönet is, amit jubileuma alkalmából a szokásosnál is nyomatékosabban mond az ünneplő (és a munkáját mindig megértő figyelemmel kísérő) Főpásztornak a

Vigilia